

Valsts pētījumu programmas
**"Ēnu ekonomikas mazināšana valsts
ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanai"**
projektu pieteikumu atklātā konkursa
izvērtēšanas pārskats

SATURS

- 3 Par konkursu
 - 5 Projektu iesniegumi
 - 5 Izvērtēšana
 - 7 Ekspertu atziņas
-

Par konkursu

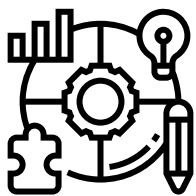
Latvijas Zinātnes padome (LZP), pamatojoties uz Ministru kabineta 2018. gada 4. septembra noteikumu Nr. 560 "Valsts pētījumu programmu projektu īstenošanas kārtība" 17. punktu, 2020. gada 6. maijā izsludināja Valsts pētījumu programmas "Ēnu ekonomikas mazināšana valsts ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanai" projektu pieteikumu atklāto konkursu ar iesniegšanas termiņu 4. jūnijā.

Konkursā varēja piedalīties Latvijas Republikas zinātniskās institūcijas, kas reģistrētas Zinātnisko institūciju reģistrā un kā sadarbības partneris zinātniskā institūcija, kas atbilst pētniecības organizācijas definīcijai, vai valsts institūcija, kurai zinātniskās darbības veikšana ir noteikta ar ārējo tiesību aktu, nolikumā vai statūtos.

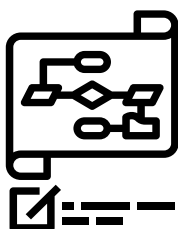
Valsts pētījumu programmas "Ēnu ekonomikas mazināšana valsts ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanai" virsmērķis ir mazināt ēnu ekonomiku un veicināt iekļaujošu un uz ilgtspējīgu attīstību vērstu ekonomisko izaugsmi, kā arī produktīvas un konkurētspējīgas uzņēmējdarbības vides attīstību, tādējādi paaugstinot sabiedrības labklājību Latvijā. Programmas mērķi ir paplašināt zināšanu un analītisko bāzi ekonomikas un finanšu nozarē, stiprināt saikni starp pētniecību un valsts rīcībpolitiku, veicināt sabiedrībā izpratni par ēnu ekonomikas negatīvo ietekmi un nodokļu saistību labprātīgas izpildes nozīmi.

Konkursam pieejamais valsts budžeta finansējums ir 251 536 euro 24 mēnešu periodam, un no tiem 17 606 euro paredzēti administratīvo izmaksu segšanai. Viena projekta pieteikuma maksimālais finansējums nepārsniedz 233 930 euro.

Atbilstoši programmas īstenošanas mērķim programmā ir noteikti trīs uzdevumi:

izstrādāt Latvijas apstākļiem piemērotu ēnu ekonomikas mērīšanas metodoloģiju, kas paredz statistikas datu un dažādu datu avotu informācijas izmantošanu, ņemot vērā veikto tautsaimniecības nozaru problēmu izpēti;

novērtēt ēnu ekonomikas ietekmējošos faktorus tautsaimniecības nozarēs, kurām ir nozīmīga finanšu ietekme, kā arī sniegt pamatotus rīcībpolitikas ieteikumus ēnu ekonomikas mazināšanai un viedo tehnoloģiju izmantošanai, izvērtējot attiecīgo ieteikumu finansiālo ietekmi;

veikt pētījumus par iemesliem, kāpēc fiziskās personas izvairās no labprātīgas nodokļu maksāšanas un iesaistīšanās sociālās apdrošināšanas sistēmā, un analizēt ietekmējošos faktorus, kas veido ēnu ekonomikas radītus priekšnosacījumus negodīgai konkurencei un atsevišķu iedzīvotāju grupu sociālajai nevienlīdzībai un nepietiekamai nodrošinātībai, kā arī analizēt, kā ēnu ekonomikas mazināšana ietekmē attieksmi pret nodokļu maksāšanu.

Projektu iesniegumi

Konkursā tika iesniegti divi projektu pieteikumi no divām zinātniskajām institūcijām - Latvijas Universitātes un Baltijas Starptautiskā Ekonomikas Politikas studiju centra (BICEPS). Latvijas Universitātes iesniegtais projektu pieteikums arī piesaistīja divus sadarbības partnerus - Latvijas Zinātņu akadēmiju un Latvijas Lauksaimniecības universitāti.

LZP izvērtēja katra projekta pieteikuma atbilstību konkursā noteiktajiem administratīvajiem kritērijiem, kā rezultātā abi pieteikumi tika nodoti zinātniskajai izvērtēšanai. Katru pieteikumu atbilstoši konkursa nosacījumiem izvērtēja divi starptautiskie eksperti, kurus projektu sekretāri atlasīja atbilstoši projektu tematam.

Izvērtēšana

Konkursa izvērtēšanai ir noteikti trīs kritēriji ar atšķirīgu svaru kopējā vērtējumā:

"Zinātniskā izcilība" – 30%

„Ietekme” – 50%

„Ieviešana” – 20%

Vērtēšana notika atbilstoši *peer review* (līdzinieku vērtēšana) principiem, ņemot vērā programmas mērķus un tematiskos uzdevumus. Visa informācija un papildus materiāli ekspertiem tika sniegta angļu valodā. Vērtējumos eksperti ietvēra atgriezenisko saiti un rekomendācijas projekta iesniedzējiem.

Katrā kritērijā eksperti varēja piešķirt no 1 līdz 5 punktiem (ar iespēju vērtējumu izteikt ar puspunktu). Kvalitātes sliekšnis bija 3 punkti katrā kritērijā un 9 punkti visos kritērijos kopā.

Viens no projekta pieteikuma vērtēšanā iesaistītajiem ekspertiem, ņemot vērā kvalifikāciju un pieredzi, bija atbildīgs par individuālo vērtējumu konsolidēšanu. Katra projekta pieteikuma konsolidētais vērtējums punktos tika aprēķināts, izmantojot formulu:

$$K = (3A \times 0,3) + (3B \times 0,5) + (3C \times 0,2)$$

Konkursa rezultātā tika pieņemts lēmums par BICEPS iesniegtā projekta pieteikuma "Ēnu ekonomikas izpēte Latvijā (RE:SHADE)" (Nr. VPP-FM-2020/1-0005) finansēšanu. Projekts ieguva visu pieprasīto finansējumu 233 126 euro apmērā.

Sagaidāms, ka tiks radīti divi oriģināli zinātniskie raksti, ko publicēs žurnālos vai konferenču rakstu krājumos, kuru citēšanas indekss sasniedz vismaz 50 procentus no nozares vidējā citēšanas indeksa, un četrus oriģinālos zinātniskos rakstus publicēs Web of Science vai SCOPUS datubāzēs iekļautajos žurnālos vai konferenču rakstu krājumos. Tiks izstrādāti 10 ziņojumi par rīcībpolitikas ieteikumiem un rīcībpolitiku ietekmi. Projekta ietvaros sekmīgi tiks nokārtots maģistra valsts (gala) pārbaudījums un noteiktā kārtībā aizstāvēts promocijas darbs, ievērojot programmas mērķi un uzdevumus. Papildus Ministru kabineta 2018. gada 4. septembra noteikumu Nr. 560 noteiktajiem sagaidāmajiem projekta rezultātiem tiks izveidoti deviņi datu masīvi (kvalitatīvu un kvantitatīvu datu), publicētas četras publikācijas populārzinātniskos žurnālos un septiņus zinātniskos rakstus publicēs konferenču krājumos.

Pētījumu īstenošs projekta vadītājs Dr. Arnis Sauka, kurš ir BICEPS Asociētais Pētnieks un Rīgas Ekonomikas augstskolas (SSE Rīga) profesors, profesors Tālis Putniņš, profesors Frederiks Šneiders (*Friederik Schneider*), profesors Kolins Viljams (*Colin Williams*), Dr. Andris Saulītis, Dr. Dimitrijs Kravčenko, Dr. Nikolā Gavouille (*Nicolas Gavouille*), Dr. Anna Zasova, Juris Stinka, kā arī tiks iesaistīti studenti.

Ekspertu atziņas

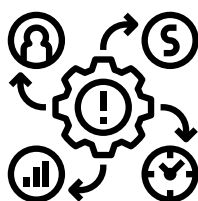
Apkopojot ekspertu atziņas, uzteikta projektu ambiciozitāte, starpdisciplināritāte, kā arī labi definētie mērķi un uzdevumi. Jāmin, ka katrā no konkursa izvērtēšanā noteiktajiem kritērijiem projektos identificēti šādi trūkumi:

Zinātniskā izcilība

Nepieciešams skaidri norādīt, kas novatorisks ir pētījumā/jauna metodoloģija. Jāprecizē, kā tiks sasniegts ikkatrs projekta pieteikumā definētais uzdevums. Pietiekamā apmērā jānorāda, kas līdz šim aprakstīts un/ vai secināts projekta tematikas literatūrā. Jāapraksta sadarbības modelis ar projekta partneriem, kā arī jānorāda partneru pieredze jomā.

Ietekme

Bažas, ka projekts ietekmi drīzāk varētu radīt šaurā akadēmiskā līmenī. Nav skaidrs, kāda būtu projekta loma Apvārsnis 2020 kontekstā. Piedāvātie uzdevumu risinājumi ir novecojuši/ vairs nav aktuāli.

Ieviešana

Projekta partneriem trūkst pieredzes ēnu ekonomikas pētniecībā. Nepietiekami labi izstrādāts darba plāns. Jāprecizē, kāda projekta rezultātiem būs saistība ar rīcībpolitiku. Jāprecizē, kā norisināsies projekta vadība. Ieteicams izvērst risku identificēšanu un potenciālos risinājumus.

Vairāk informācijas sekos drīzumā

www.lzp.gov.lv

Latvijas Zinātnes
padome

Sagatavoja

Latvijas Zinātnes padome

Ekspertīzes un analītikas nodaļa

Zigfrīda Annas Meierovica bulvāris 14, 1.stāvs,

Rīga, LV – 1050

lzp@lzp.gov.lv